

UTTALANDE AV SAMARBETSPARTIERNA VUOVDEGA, SAMERNA & MIN GE AidNU I ÁRVIESJÁVRRIE LÖRDAGEN DEN 10 OKTOBER 2026.

Sanningskommissionen för det samiska folket är en statlig, oberoende kommission som erhöi uppdraget att undersöka förhållandet mellan det svenska konungadömet och det samiska folket, dels genom historien och dels även i modern tid. Arbetet syftade till att skapa en balanserad bild för hur statens politik har påverkat samerna och vilka konsekvenser detta har fått över tid.

Sanningskommissionen för det samiska folket överlämnade sin slutrapport den 30 september i Staare. Rapporten bygger på drygt 300 vittnesmål och berättelser och innehåller 71 uppmaningar och 49 förslag för att bidra till upprättelse, försoning och ett livskraftigt samiskt samhälle. Källa: Institutet för mänskliga rättigheter

Sanningskommissionen genomfördes i efterdyningarna av att den svenska riksdagen vid två tillfällen tagit avstånd från ett av världssamfundets internationella mänskliga rättighetsinstrument ILO-169 (KU16 2014/2015 + KU6 2017/2018). Sanningskommisionen har också genomförts efter det illavarslande och av Sveriges regering frivilliga kapsejsandet av Renmarkskommittén (N 2021:02). Den 7 november 2024 meddelade landsbygdsminister Peter Kullgren att regeringen avsåg att avveckla Renmarkskommittén.

Samtidigt växer sig den rasism som ligger till grund för det institutionella och strukturella diskrimineringen allt starkare i det svenska folkhemmet.

I sin rapport 2024:5 så anger Brottsförebyggande rådet (BRÅ) bland annat följande:

Hatbrott mot samer förekommer i många olika miljöer och sammanhang, som exempelvis i skolan, i hemmiljö, på arbetsplatser och inte minst på nätet. Kränkande uttryck och fördomar om vad som är påstådda samiska karaktärsdrag är återkommande, och riktas mot enskilda samer men även mot samer generellt.

För att kunna försonas så är det inte tillräckligt att be om ursäkt eller genomföra ytterligare en kommitté, som aktivt går emot den primära folkrätten och renbetesrätten på all mark i de traditionella områdena. Rasismen skadar det samiska folket, barn som vuxna drabbas. Detta får inte fortgå utan reaktioner och åtgärder av den europeiska parlamentarismen.

Den svenska riksdagen och av dess ledamöter valda regering, måste omedelbart och utan bortförklaringar etablera ett åtgärdsprogram för en ansvarstagande demokratisk nationalstat där genomförandet av insatser utifrån Sanningskommissionens förslag och uppmaningar verkställs.

Detta uttalande har antagits gemensamt och enhälligt.

Stefan Mikaelsson
VUOVDEGA

Anders Kråik
SAMERNA

Christina Åhren
MIN GE AidNU